

Johan Pehrson (fp)

Ingen föds kriminell. Nej verkligen inte. Det gjorde inte Richard heller. En inte helt okomplicerad uppväxt ledde till att Richard tidigt började med brott. Man kan säga att långt innan han först vid 15 års ålder dömdes till "vård inom socialtjänsten" så formades hans tonår till ett liv i våldets och brottets tecken. Richard levde ett liv som ingen lyckades vända. Modern och socialtjänsten snurrades upp i lögner. Många såg vad som var på väg att hända, men få kunde gripa in. Brotten lagrades på hög. Våld och brott blev Richards vardag. Vännerna var ett tiotal bröder i brott. Respekten vann man genom våldet, hoten och rånen när man imponerade på de ännu mer kriminella i gänget. Avsaknaden av tidiga och tydliga insatser från myndigheter i allmänhet och rättsväsendet i synnerhet gav en signal om att brott lönade sig. Den viktigaste regeln var att inte fega ur. Efter sitt andra fängelsestraff så hamnade Richard i stora problem. Med andra betydligt grövre kriminella. Det slutade riktigt illa för Richard.

Denna situation är det tusentals ungdomar som befinner sig i och de blir allt fler för varje år. Det positiva är dock att denna utveckling går att bryta.

Landsmötet här i Göteborg ska ta ställning till ett programförslag på rättsområdet för att minska brottsligheten – genom att förebygga den. Jag är glad över att tillsammans med många andra socialliberaler - fått var med att ta fram detta program. (Camilla, Torkild, Britta Bjelle, Andreas Åström och Sven-Erik Alhem). Vi vill med programmet visa att ökad trygghet och större social rättvisa bäst skapas

genom att kriminalitet förebyggs, upptäcks och utreds så tidigt som möjligt. Mer humant än så kan det inte bli. Detta är bättre än att ständigt bygga nya och större fängelser för de medmänniskor som går sig allt längre ner i träsket av våld, droger och kriminalitet. Det är ett politiskt program som står som utmanare till den socialdemokratiska regeringens politik.

Brottslighet är kanske vårt största sociala problem och kanske det mest orättvisa som finns. Vi vet att det bland såväl brottsoffer som gärningsmän är de redan utsatta - för att inte säga utslagna - som alltid drabbas värst i brottslighetens spår.

Vi fördjupar oss nu med utgångspunkt i det rättspolitiska program som vi tillsammans fastställde i Västerås. Vi lyfter fram **tre huvudområden** – tidiga insatser för ungdomar, fler och lokalt närvarande poliser samt en nolltolerans mot drogerna. Områden som är centrala för att på allvar kunna förebygga brott och öka människors trygghet.

(UNGA) Vi fokuserar på våra unga människor. Inget kriminalpolitiskt arbete är mer effektivt än att förhindra nyrekryteringen till kriminalitet. Sanningen är ju den att det är extremt svårt att rehabilitera de människor som gått djupt ner i kriminaliteten. Dessutom har de senaste tio årens ökade sociala klyftor kanske märkts allra tydligast hos våra unga. Å ena sidan de som har det fantastiskt förspänt. Med föräldrastöd, sunda gemenskaper och solida grundvärderingar. Å andra sidan de unga som befinner sig på samhällets skuggsida. Där just våld, droger och brott är dessa ungdomars enda upplevda val inför framtiden. Här lägger vi inom rättsområdet och när det gäller sociala myndigheters tvångsåtgärder fram en rad förslag som innebär att vi tidigare och tydligare hjälper fler unga till en tryggare framtid. Det är 32 förslag för att på olika sätt förebygga att unga går ner

sig i brott. Det gäller allt från föräldrastödjande insatser, till åtgärder mot brott i skolan och en stark och välfungerande socialtjänst. Förslag som innebär lite tidigare och tydligare insatser för ökad trygghet för alla.

Vi har i Sverige fängelseförbud för den som är under 18 år - så ska det förbli. Trots detta kan man konstatera att vi har rekordmånga barn inlåsta idag. Kvaliteten måste säkras när det gäller såväl ungdomshem som vård inom socialtjänsten. När det gäller att förbättra kvaliteten i behandlingsinnehållet är det en av flera saker som Folkpartiet glädjande nog kunnat ena Alliansen kring.

Den socialdemokratiska regeringen är handlingsförlamad när det gäller unga som begår brott. Hela frågan om unga kriminella begrävdes för snart fyra år sedan i en utredning som nu levererats. Tyvärr är resultatet mer utav missriktad välvilja och nära inpå meningslösa åtgärder som t ex mer av åtalsunderlåtele, och minskade möjligheter att kvarhålla en ung person när brotten varit riktigt grova. Förslaget att byta namn på vård inom socialtjänsten är ett talande exempel på regeringens politik på detta område. Det hjälper givetvis inte att byta namn om man inte byter innehåll.

Det viktigaste kriminalpolitiska arbete vi kan göra är ju att förebygga brott på alla sätt. Här spelar polisen och andra myndigheter en central roll. Att myndigheterna tvingas ingripa tidigare menar vi är avgörande för att vinna den tid som annars går förlorad för unga människor på glid. Att det faktiskt kan bli rättssak – och inte bara socialsak - av ett brott som begås av en person under 15 år innebär en markering som kan rädda fler unga. Det betyder att myndigheterna och vuxenvärlden inte kan smyga undan sitt ansvar. Ingen under 15 år tillåts längre bli ett papper i en pärm på ett socialkontor.

Tillkortakommanden av föräldrar, en skola som inte kunnat hjälpa eller en socialtjänst som ofta har utmaningar som är enorma och därför inte nått fram till en ung människa får inte ursäkta passivitet när det gäller att klarlägga vad som är rätt och fel eller att tydliggöra kopplingen mellan handling och konsekvens.

Detta är innebörden i den kompromiss som utskottet kommit fram till och som ytterligare förtydligats av partistyrelsen. Skrivningar som förtjänar alla socialliberalers stöd.

(POLIS) Sverige behöver en lokalt närvarande och väl förankrad polis i medborgarnas tjänst. En polis som kan samarbeta med socialtjänst, skola, ideella organisationer och näringsliv på orten för att förebygga brott inte minst bland unga. En polis som kan klara upp fler brott än de få som klaras upp idag. En polis som lättare kan prioritera efter lokala förutsättningar. En polis som har lättare att komma när människor drabbas av brott. De senaste tio åren har hundratals polisstationer lagts ner. Närpolisområden har blivit fjärrpolisområden. Det tycker vi är oacceptabelt. Upptäcktsrisk och utredningsrisk är det som minskar brottsligheten bäst.

Alla tycker om polisen. Dessa viktiga socialarbetare med våldsmonopol. Jag brukar ibland bli illa berörd när jag hör folk generellt tala nedsättande om polisen. Men hur många av dessa har upplevt deras vardag med ofattbara krav som ska uppnås trots bristande politiskt ledarskap, ekonomiska tvångströjor och en otillräcklig verktyglåda. Inte ens polisen kan trolla på socialdemokraternas befallning. Folkpartiet vill med detta program ge svensk polis möjlighet att arbeta istället för att försöka trolla. Det vill jag att ni ska ge väljarna i löfte nästa år.

(DROGERNA). Orsakerna till brottsligheten är många. Men det finns inget som slår missbruket av droger. Alkohol- och narkotikamissbruket skördar många offer i vårt land. Men dess effekt på brottsligheten är kuslig. De mänskliga och ekonomiska kostnaderna för så väl brottsoffer och gärningsmän är ofattbara i drogerna spår. Därför återkommer vi med ökade krav för att komma åt drognätverkens profitörer. Att bara fokusera på efterfrågan räcker inte för att minska drogkriminaliteten. Tillgången måste också angripas betydligt rakare.

Men - ni och jag vet - att vägen till ett tryggare och rättvisare Sverige måste också gå via stärkta jämställda föräldrar, envist socialpolitiskt arbete, en kunskapsskola, integration av de utestängda och en politik för jobb istället för bidrag.

Mina vänner nu ska vi börja behandla detta rättspolitiska program med fokus på att förebygga brott. Vår arbetsgrupp har lagt fram 93 förslag. Utskottet och PS har på ett bra sätt enats kring förslag om när och hur myndigheterna har skyldighet att gripa in mot den som är under 15 år gammal.

Innan jag slutar kan vill jag dock berätta att Richard Zamani är här idag. Richard är medlem i Folkpartiet och stödjer helhjärtat tankarna på en politik som är tidigare, tydligare och därmed tryggare. Richard jobbar idag på Kris, Kriminellas revansch i samhället. Han har fortfarande kontakt med några från det gamla gänget. Sex av dem sitter inne. Tre är dessvärre döda.

Tack